

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ КОЛЕДЖ
КИЇВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

Циклова комісія викладачів музики і хореографії

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи
_____ О.Б.Жильцов
«10» _____ 09 2014 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ

галузі знань 0202 Мистецтво
спеціальності 5.02020401 Музичне мистецтво

Київ
2014 рік

Робоча програма «Вступ до спеціальності» для студентів галузі знань 0202 Мистецтво, спеціальності 5.02020401 „Музичне мистецтво”

«___» _____ 2014 року – 32 с.

Розробники: Куцан Оксана Григорівна,
викладач циклової комісії музики і хореографії Університетського коледжу
Київського університету імені Бориса Грінченка, викладач-методист

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії викладачів
музики і хореографії

Протокол від «28» серпня 2014 р. № 1

Голова циклової комісії Т.В. Романова

Розподіл годин звірено з робочим навчальним планом, структура типова

Заступник директора з навчальної роботи	<u></u>	(С.І. Дем'яненко)
Заступник директора з навчально-методичної роботи	<u></u>	(З.Л. Гейхман)

Схвалено Методичною радою Університетського коледжу
Київського університету імені Бориса Грінченка
Протокол від «05» вересня 2014 року № 1

“___” _____ 2014 року Голова (М.В. Братко)

1. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 1,5	Шифр та назва галузі знань 0202 Мистецтво	денна форма навчання Нормативна
Змістових модулів – 3	Шифр та назва спеціальності 5.02020401 Музичне мистецтво	Рік підготовки 1-й
Загальна кількість годин - 54		Семестр 2-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2	Освітньо-кваліфікаційний рівень: «молодший спеціаліст»	Лекції 20 год.
		Практичні 18 год.
		Семінарські 12 год.
		Модульний контроль 2 год.
		Самостійна робота 2 год.
		Вид контролю залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності» є адаптація студентів до навчання у вузі за обраною спеціальністю: ознайомлення їх з особливостями організації та управління навчальним процесом у вищому навчальному закладі, з правами та обов'язками студентів, а також з основними вимогами до їх власної навчальної діяльності протягом усіх років навчання, поглиблення їх уявлень про майбутню професію, підготовка до вивчення навчальних дисциплін за планом шляхом визначення змісту предметів та їх значення для формування фахових компетентностей майбутнього спеціаліста.

Завдання:

- визначення ролі, місця, значення музичного виховання в системі освіти;
- вивчення принципів та основних форм організації навчально-виховного процесу у вузі;
- засвоєння прав і обов'язків студентів;
- знайомство з професійними вимогами до фахівця з музичного виховання, з особливостями роботи музичного керівника, учителя музики та керівника гурткової роботи;
- висвітлення питань історії становлення музичної педагогіки, аналіз сучасних підходів та новаторства в музично-педагогічній галузі;
- практичне опрацювання комунікативних, психолого-педагогічних та вузькоспеціалізованих навичок, пов'язаних з майбутньою професійною діяльністю;
- формування у студентів педагогічного мислення, професійних переконань, здатності до саморозвитку та самовдосконалення.
- розвиток творчих здібностей студентів;
- формування у студентів позитивної мотивації до майбутньої професійної діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати** :

- місце, роль і значення музичного виховання в системі освіти України;
- принципи та основні форми організації навчально-виховного процесу у вищому навчальному закладі;
- права та обов'язки студента вищого навчального закладу;
- зміст навчального плану для студентів спеціальності «Музичне мистецтво»;
- особливості професійних вимог до особистості педагога-музиканта;
- специфіку роботи музичного керівника, учителя музики та керівника гурткової роботи;
- принципи добору музичного матеріалу для різновікової аудиторії;

вміти :

- самостійно аналізувати навчальну, методичну, музичну літературу;
- обґрунтовувати основні вимоги до професійної діяльності музичного керівника і вчителя музики;
- формулювати доцільність занять з основних навчальних дисциплін для формування професійних якостей майбутнього фахівця;
- демонструвати базові навички володіння основним музичним інструментом, вокальними навичками та навичками комунікації в контексті взаємодії з аудиторією;
- аналізувати власну діяльність та роботу групи в цілому під час практичних занять;
- самостійно визначати напрямки для саморозвитку та самовдосконалення;
- характеризувати особливості добору музичного матеріалу для дітей різних вікових категорій;
- самостійно добирати музичні та наочні матеріали для дітей молодшого віку.

В процесі вивчення дисципліни «Вступ до спеціальності» в студента мають бути сформовані такі **компетентності**:

Загальні:

- здатність до аналізу та синтезу;
- здатність до організації і планування;
- засвоєння основ базових знань з професії;
- готовність до розв'язання проблем, до прийняття рішень;
- володіння навичками управління інформацією;
- готовність взаємодіяти з керівниками, колегами і партнерами;
- здатність працювати в колективі і в команді;
- здатність застосовувати знання на практиці;
- етичні зобов'язання;
- лідерські якості;
- бажання досягти успіху.

Фахові:

- усвідомлення соціальної значущості своєї професії;
- готовність виконувати професійні обов'язки на основі особистісної мотивації;
- здатність орієнтуватися в освітньому процесі, в навчальних технологіях на основі вивчення спеціальної літератури, аналізу власного досвіду та аналізу передового педагогічного досвіду;
- здатність до самостійного опрацювання та аналізу спеціальної літератури як у сфері музичного мистецтва, так і в суміжних областях;
- володіння педагогічними навичками в процесі взаємодії з дитячим колективом;
- здатність до педагогічного мислення;
- готовність до самостійного конструювання та організації процесу навчання музики;
- здатність до проектування кінцевого результату навчальної діяльності;

- усвідомлене ставлення до професійного саморозвитку та самовдосконалення як невід'ємної складової професії учителя музики;
- усвідомлення значущості широкої музичної ерудиції як ґрунтовної складової у професійній підготовці майбутнього вчителя музики;
- здатність до педагогічної творчості.

Предметні:

- здатність раціонально організувати навчальний час в залежності від умов та вимог навчально-виховного процесу;
- володіння знаннями про організацію навчально-виховного процесу у вищому навчальному закладі;
- готовність до навчання за кредитно-модульною системою;
- володіння системою знань про специфіку професійної діяльності музичного керівника та вчителя музики;
- вміння складати професійний портрет фахівця музичного виховання;
- знання етапів професійного зростання;
- володіння системою знань про сутність музичного виховання в освітніх навчальних закладах;
- готовність до розширення та збагачення художньо-естетичного та образно-емоційного досвіду;
- володіння початковими навичками дихання, звуковедення та артикуляції у виконанні вокальних творів;
- готовність демонструвати виконавські навички в контексті практикування елементів просвітницької діяльності;
- готовність застосовувати початкові навички диригентського жесту в процесі практикування хорової роботи з колективом;
- володіння педагогічним репертуаром, готовність до його постійного розширення та оновлення;
- розуміння специфіки розвитку музичних здібностей дітей молодшого віку, психологічних механізмів в процесі музичного сприймання;
- здатність до виявлення артистизму, виконавської волі, концентрації уваги, до творчого самовираження.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Система музичного виховання в навчальних закладах України

Тема 1. Музично-естетичне виховання в системі загальної освіти, його значення для суспільства.

Тема 2. Принципи побудови системи освіти в Україні. Музичне виховання в закладах освіти.

Тема 3. Професійна діяльність фахівців музичного виховання в різних типах навчальних закладів.

Тема 4. Учитель музики. Вимоги до особистості.

Змістовий модуль 2. Організація музично-педагогічної освіти у вищих навчальних закладах

Тема 1. Історія вітчизняної музичної освіти. Постать Бориса Грінченка в українській педагогіці.

Тема 2. Основні форми організації навчально-виховного процесу у вузі.

Тема 3. Методика організації навчальної діяльності студента на лекції та семінарі. Науково-дослідницька діяльність та самостійна робота студента.

Тема 4. Педагогічна практика як форма навчання.

Змістовий модуль 3. Професійні характеристики фахівця музичного виховання

Тема 1. Педагогічна майстерність учителя музики у світлі психолого-педагогічних знань.

Тема 2. Застосування навичок сольфеджіо в практиці загального музичного виховання.

Тема 3. Роль світової та української музичної літератури у формуванні професійного кругозору майбутнього учителя музики.

Тема 4. Виховання музичного інтелекту та реалізація творчого потенціалу студента у мистецтві володіння інструментом.

Тема 5. Застосування вокальних навичок в процесі розучування пісні.

Тема 6. Застосування навичок диригування у спілкуванні з хором.

Тема 7. Практикум на тему саморозвитку та самовдосконалення.

4. Тематичний план навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем		К-ть годин разом	Лекції	Практичні заняття	Семинарські заняття.	Підсумковий контроль	Самостійна робота
1		2	3	4	5	6	7
<i>I. Система музичного виховання в навчальних закладах України</i>							
1.	Музично-естетичне виховання в системі загальної освіти, його значення для суспільства.	2	2				
2.	Принципи побудови системи освіти в Україні. Музичне виховання в закладах освіти.	4	2		2		
3.	Професійна діяльність фахівців музичного виховання в різних типах навчальних закладів.	4	2		2		
4.	Учитель музики. Вимоги до особистості.	6	2	2	2		
	Разом:	16	8	2	6		
<i>II. Організація музично-педагогічної освіти у вищих навчальних закладах</i>							
5.	Історія вітчизняної музичної освіти. Постать Бориса Грінченка в українській педагогіці.	4	2		2		
6.	Основні форми організації навчально-виховного процесу у вищому навчальному закладі.	4	2		2		
7.	Методика організації навчальної діяльності студента на лекції та семінарі. Науково-дослідницька діяльність та самостійна робота студента.	6	2		2		2
8.	Педагогічна практика як форма навчання.	4	2	2			
	Разом:	18	8	2	6		2
<i>III. Професійні характеристики фахівця музичного виховання</i>							
9.	Педагогічна майстерність учителя музики у світлі психолого-педагогічних знань.	4	2	2			
10.	Застосування навичок сольфеджіо в практиці загального музичного виховання.	2		2			
11.	Роль світової та української музичної літератури у формуванні професійного кругозору майбутнього учителя музики.	2	1	1			
12.	Виховання музичного інтелекту та реалізація творчого потенціалу студента у мистецтві володіння інструментом.	4	1	3			
13.	Застосування вокальних навичок в процесі розучування пісні.	2		2			
14.	Застосування навичок диригування у спілкуванні з хором.	2		2			
15.	Практикум на тему саморозвитку та самовдосконалення.	4		2		2	
	Разом:	20	4	14		2	
	Разом за II семестр:	54	20	18	12	2	2
	За навчальним планом:	54	20	18	12	2	2

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Система освіти в Україні.	2
2.	Професійна діяльність фахівців музичного виховання та має місце в ній.	2
3.	Вимоги до особистості вчителя музики.	2
4.	Історія української музичної педагогіки: видатні імена.	2
5.	Форми організації навчального процесу у вузі.	2
6.	Навчальна діяльність студента на лекції та семінарі.	2

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Учитель музики – педагог і музикант.	2
2.	Демонстрація та захист матеріалів до проведення практики.	2
3.	Застосування психолого-педагогічного мислення у конкретних педагогічних ситуаціях.	2
4.	Застосування навичок сольфеджіо в практиці загального музичного виховання.	2
5.	Моделювання процесу слухання музики на музичному занятті (уроці музики).	1
6.	Застосування виконавських навичок в процесі музичного виховання.	3
7.	Застосування вокальних навичок в процесі розучування пісні.	2

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Підбір матеріалу для проведення слухання з дітьми дошкільного або молодшого шкільного віку.	2

Навчально-методична карта

Разом: 54 години, з них лекцій – 20 годин, семінарських занять – 12 годин, практичних занять – 18 годин, самостійна робота – 2 години, контрольна робота – 2 години. Вид підсумкового контролю – залік.

	Розділ I. Система музичного виховання в навчальних закладах України				Розділ II. Організація музично-педагогічної освіти у вищих навчальних закладах				Розділ III. Професійні характеристики фахівця музичного виховання						
Теми лекцій	1. Музично-естетичне виховання в системі загальної освіти, його значення для суспільства.	2. Принципи побудови освіти в Україні. Музичне виховання в закладах освіти.	3. Професійна діяльність фахівців музичного виховання в різних типах навчальних закладів.	4. Учитель музики. Вимоги до особистості.	5. Історія вітчизняної музичної освіти. Постать Бориса Грінченка в українській педагогіці.	6. Основні форми організації навчально-виховного процесу в вузі.	7. Організація навчальної діяльності студента на лекції та семінарі. Науково-дослідницька та самостійна робота студента.	8. Педагогічна практика як форма навчання.	9. Педагогічна майстерність учителя музики в світлі психолого-педагогічних знань.		10. Роль світової та української музичної літератури у формуванні кругозору майбутнього учителя музики.	11. Виховання музичного інтелекту та реалізація творчого потенціалу студента у мистецтві володіння інструментом.			
Теми семінарських занять		1. Система освіти в Україні.	2. Професійна діяльність фахівців музичного виховання та моє місце в ній.	3. Вимоги до особистості вчителя музики.	4. Історія української музичної педагогіки.: видатні імена.	5. Форми організації навчально-виховного процесу в вузі.	6. Навчальна діяльність студента на лекції та семінарі. Самостійна робота студента.								
Практичні заняття				1. Учитель музики-педагог і музикант.				2. Демонстрація та захист матеріалів до проведення практики.	3. Застосування психолого-педагогічного мислення у конкретних педагогічних ситуаціях.	4. Застосування навичок сольфеджіо в практиці музичного виховання.	5. Моделювання процесу слухання музики на музичному занятті (уроці музики).	6. Застосування виконавських навичок в процесі музичного виховання.	7. Застосування вокальних навичок в процесі розучування пісні.	8. Застосування навичок диригування у спілкуванні з хором.	9. Практикум по саморозвитку та самовдосконаленню.
Самостійна робота						Підбір матеріалу для проведення слухання з дітьми дошкільного (молодшого шкільного) віку.									
Види поточного контролю															Кон трольна робота
Підсумковий контроль	З А Л І К														

8. Методи контролю

Методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда.

Методи письмового контролю: письмове тестування, підсумкове письмове тестування.

Методи самоконтролю: самооцінка, самоаналіз.

9. Методичне забезпечення курсу

- ✓ робоча навчальна програма;
- ✓ навчальні посібники;
- ✓ опорні конспекти лекцій;
- ✓ схематична наочність;
- ✓ дидактичний матеріал до практичних занять;
- ✓ перелік контрольних завдань для підсумкового контролю.

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень

Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
«добре»	ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.
«задовільно»	ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.

«незадовільно»	виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення ВНЗ без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

Оцінка роботи з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

10. Рекомендована література

Базова:

1. Я - студент: Навч. посіб. / За ред. В.О.Огнев'юка. – К.: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2010.
2. Журавський В.С. Болонський процес: головні принципи входження в європейський простір вищої освіти / В.С.Журавський. – К.: ІВЦ "Видавництво "Політехніка", 2003.
3. Кабалевський Д.Б. Як розповідати дітям про музику? / Д.Б.Кабалевський. – К.: Муз. Україна, 1981.
4. Михайличенко О.В. Основи загальної та музичної педагогіки: Навч. посібник / О.В.Михайличенко. - Суми: Вид-во "Наука", 2004
5. Щербакова К.Й. Вступ до спеціальності: Навчальний посібник / К.Й.Щербакова. – К.:Вища школа, 1990

Допоміжна:

1. Букреєва Г.Б. Цікава музика. Музично-дидактичні ігри. 5-8 класи. Навчальний посібник / Г.Б.Букреєва. – Тернопіль: Навчальна книга Богдан, 2008
2. Ветлугіна Н. Музичний розвиток дитини / Н.Ветлугіна. - К., 1988
3. Дмитриєва Л., Черноиваненко Н., Методика музикального виховання в школі / Л.Дмитриєва, Н.Черноиваненко. – М., 1989
4. Из истории музыкального воспитания: Хрестоматия / сост. О.А.Апраксина. - М., 1990
5. Огороднов Д.Е. Музыкально-певческое воспитание в общеобразовательной школе / Д.Е.Огороднов. - К.: Муз.Україна, 1985
6. Печерська Е.П. Уроки музики в початкових класах: Навч. посібник / Е.П.Печерська. - К.: Либідь, 2001